

Men ikke desto mindre er dette dog i mine Tanker ikke en udtømmende eller afgjørende Betragtning. Det er ganske rigtigt, at det berøder indtil en vis Grad paa Majoriteten, om den vil lade Systemet benyttes eller ikke. Sætter jeg f. Ex. endog saa, at man i 5. forenede Rigsdage efter hinanden havde benyttet Afdelingsystemet ved enhver Sag af nogen Betydning, saa vilde det dog berøde paa Majoriteten den næste Gang, naar der kom en saadan Sag, hvor Lidenskaben vilde tage en ekstravagerende Retning, at beslutte, at man ikke denne Gang skulde lade Sagen gaae til Afdelingerne. Men det er ogsaa vist, at man maa være kommen langt videre i Lidenskabelighed, end man ellers behøvede, for ogsaa i Formen at gjøre saadant Misgreb. Det vilde nemlig være et Brud paa Formen, en Afvigelse i Kraft af en Majoritetsbeslutning, fra hvad der ellers var det Stådige, fra hvad man, uden Hensyn til Realiteten, naturligen maatte tænke atter vilde finde Sted. Og et slikt Forsøg paa allerede forud at prøve den Mulighed, at der dog kunde falde enkelte Valg, som vare Fleertallet imod, eller ikke vare det tilpas, dette Forsøg, siger jeg, vilde stemple en saadan Majoritet saa forfærdeligt baade i hele Folkets Bevidsthed og i dens egen Bevidsthed, at der næsten aldrig kan ventes et saadant Forsøg. Det er overhovedet vel at have for Øie, at det er den Betsiguelse, som Formerne have, at netop de samme lidenskabelige Stemninger, som kunne føre et Menneske saare vidt i Realiteten, de samme Stemninger bryde sig utallige Gange paa, at han vil ikke, at det skal blive bitterligt, at han er i en saadan Stemning, hverken for ham selv eller andre, derved at han tillader sig mindste Brud paa de overleverede og sædvanlige Former. — Hermed skal jeg slutte mine Vittringer om denne Sag, idet det naturligvis ikke kan være min Tanke, dersom Stemningen ikke er derfor, dersom ikke idetmindste en Minoritet af nogen Betydning, det er, af noget betydeligt Tal, her i Forsamlingen seer den ligesom jeg, at besvare Forsamlingen med videre Forhandlinger og Forsøg paa at gjøre Mit gjældende mod hvad der foreligger fra Udvalgets Side.

Singer: Dersom det blot kom an paa, i

denne Sag idag at forhandle Noget angaaende Folkethingets Forretningsorden, angaaende de Comitévalg, som udvalges i Afdelingerne, skulde jeg være meget tilbøielig til for mit Vedkommende at stemme for, at Valgene foretog sig i Thinget selv, men, da Talen her er om en Forretningsorden af en anden Art, skal jeg tillade mig den Vittring, at Sagen stiller sig noget anderledes for mig, nemlig saaledes, at jeg skulde være meget tilbøielig til at helde til den Mening, som den ærede Landstingsmand for 3die Valgkreds (Kierkegaard) har fremsat, nemlig, at der i Forretningsordenen skulde sørges for idetmindste en Mulighed af, at en Deel af Udvalgets Medlemmer vælges i Afdelingerne, netop for at Minoriteten gennem dem kunde komme til sin Ret. Der foresøger mig nemlig et Tilfælde, hvori det synes sandsynligt, at det kunde skee. Landstinget og Folkethinget udgjøre jo samlede den forenede Rigsdag, og vi tør vistnok antage, at ligesom disse to Thing hidtil bestandigt ere i det Væsentlige gaaede Haand i Haand med hinanden, saaledes ville de i Almindelighed ogsaa gjøre det paa den forenede Rigsdag. Det er idetmindste i høieste Grad sandsynligt, hvad vi ogsaa Alle maae haabe, at naar Forhandlingerne foreligge om saa alvorlige, i hele vort Fædrelands Væ og Vel saa dybt indgribende Sager som de, der netop hjemles den forenede Rigsdag ved Grundlovens §§ 4, 10 og 15, saa vil ganske vist det fædrelandske Sind, som jeg tør forudsætte bestaae os Alle, være en stor Borgen for vor Enighed. Men efterdi nu Landstingets og Folkethingets Medlemmer vælges efter væsentligt forskellige Valgløve, turde det Tilfælde indtræde, at i enkelte forekommende Tilfælde en heel anden eller idetmindste en væsentlig anden Anstuelse kunde gjøre sig gjældende hos Folkethingets end hos Landstingets Medlemmer, og var der nu ingen Udvei til at faae Medlemmer af Udvalgene valgte i Afdelingerne, kunde det let skee, at i den forenede Rigsdag Folkethingets Majoritet kunde sætte alle Valg igjennem, og at Landstingets derimod var i en absolut Minoritet, som ikke kunde sætte Noget igjennem. Netop af denne Grund vilde jeg ønske, at en friere Udvei, den Udvei, som giver Anvisning